

είναι ἀνάγκη νὰ μανθάνωμεν ἐκ στήθους τοὺς ἄρχαιοὺς θεοὺς, ἔπρεπε νὰ διατηρήσωμεν καὶ ἑκείνους. Τὴν γεωγραφίαν δὲν ἡμπόρεσε νὰ μάθῃ ποτὲ πρεπόντως ἀλλ' εἰς τοῦτο πταιώσιν οἱ Γάλλοι οἱ δοῦλοι ἔκαμον ἄνω κάτω ὅλα τὰ σύνορα. Κατόπιν ἥρχετο ἡ Ἐβραϊκὴ μὲ τὴν ὅποιαν ἐσυμφώνει καὶ αὐτὸς καὶ τὸ ὠρολόγιόν του, τὸ ὄποῖον εὑρεθὲν εἰς στενὰς σχέσεις μὲ δανειστὰς ἐπὶ ἐνεγύρους, συνείθισεν ἐπὶ τέλους εἰς τὰ ιουδαικὰ ἔθιμα καὶ δὲν ἐκινεῖτο τὸ σάββατον. Ἀλλ' ἀπ' ὅλας τὰς τάξεις τῆς μαθητείας του μία πρὸ πάντων τὸν ἔθελγεν, ἔκεινη καθ' ἣν ἐπούδασε τὴν γαλλικήν. Τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς γλώσσης ἐδιδάχθη ἀπὸ τὸν Ἀββᾶν Δωλοῦα, μετανάστην Γάλλου ἀλλ' ὁ Ναπολέων καταγινόμενος νὰ ἔκγαλλικίσῃ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην δὲν ἥργησε ν' ἀποστείῃ εἰς τὸν μέλλοντα θαυμαστήν του, καθηγητὴν διδάξαντα εἰς τὸν ἐπιμελῆ νεανίαν τὴν γλῶσσαν τῆς νίκης καὶ τὴν νεωτέραν ιστορίαν ὁ καθηγητὴς οὗτος ἦτον ὁ τυμπανιστὴς Λεγράνδος. Κατώκησεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ποιητοῦ πρὸς μεγάλην δυσαρέσκειαν τῆς μητρὸς, πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν τοῦ παιδίου ὅπερ ἡρέσκετο ἔχον σημά του μέλλοντα συμπατριώτην. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἔκεινην ὁ Ἐκλέκτωρ εὐχαρίστησε τοὺς παλαιούς του ὑπηκόους διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην των καὶ τοὺς ἀπήλλαξε τοῦ ὄρκου τῆς πίστεως, ἐνῷ ὁ πρίγκηψ Μυράτος τοὺς καθυπέβαλλεν εἰς νέον ὄρκον καὶ ὑπέσχετο νὰ τοὺς καταστήσῃ εὐτυχεῖς.¹ Οἱ παῖς ἐν καὶ μόνον ἡννόει εἰς ὅλα αὐτὰ, ὅτι δὲν θὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ εἴπεν εἰς τὴν μητέρα του. «Θέλουν νὰ μᾶς κάμουν εὐτυχεῖς καὶ δὲν ἔχομεν σχολεῖον.» Οἱ νέοι του παιδαγωγὸς, τυμπανιστὴς Λεγράνδος, ἐγνώριζεν ὅλιγα μόνον ράκη γερμανικῶν ὡς ἄρτος, φιλημα, τιμή... Ἀλλὰ μήπως αἱ λέξεις αὐταὶ δὲν ἀρκοῦσι; μήπως οἱ συμπατριώται του δὲν περιέτρεξαν τὴν Εὐρώπην διὰ μόνης τῆς τελευταίας τῶν τριῶν αὐτῶν λέξεων; Ἀλλώς τε ἦτο τόσον εὐγλωττον τὸ τύμπανόν του! ἐλάλει τόσον πειστικῶς δι' αὐτοῦ, ὥστε ἐπεχείρησε τὴν ἀνατροφὴν τοῦ νέου ποιητοῦ ἐν τῷ στρατῶν τῆς Δυσσελδόρφ. Πλήττων μόνον τὸ τύμπανον διη-

γεῖται πᾶσαν τὴν γαλλικὴν ἐπανάστασιν καὶ μεταφέρει τὸ παιδίον εἰς τὰ στάδια τῶν μαχῶν τῆς Γερμανίας καὶ τῶν θράμβων τῆς Αύτοκρατορίας. Πῶς πάντα παρίστανται ζωηρὰ εἰς τὴν φαντασίαν του, ἀμα τὸ τύμπανον ἀντηχήσῃ! Οὐδέποτε εἶχεν ἐννοήσει καλῶς τὴν ἀλώσιν τῆς Βαστίλλης ἀλλ' ὅταν ἤκουσε τὴν Μασσαλιώτιδα, παρετήρησε τὴν Γαλλίαν ὀλόκληρην ἐγειρομένην καὶ τὰς ἄρχαιας κοινωνικὰς ἀνομίας καταρρέεστας. Ἡγόνει τὴν σημασίαν τῆς λέξεως ισότης, ἀλλὰ τὸ τύμπανον ἀντηχεῖ τὸ γνωστὸν ἄσμα· Τα ira, ça ira! les aristocrates à la lanterne! καὶ τότε ἐννοεῖ πάντα. Δὲν ἡννόει τὴν διαγωγὴν τῆς Γερμανίας πρὸς τὸν Ναπολέοντα, τὸ τύμπανον παίζει: Dumm! ¹ dumm! dumm! τὸ παιδίον θυμόνει, ἀλλ' ἐννοεῖ. Τὸ τύμπανον ἔξακολουθεῖ νὰ παίζει, καὶ ὁ Βοναπάρτης φαίνεται μὲ τὴν σημαίαν εἰς χειρας ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ Λόδι! ... ἢ μὲ τὸν φαιόν ἐπενδύτην εἰς τὸ Μαρέγκον! Τὸ τύμπανον παίζει ἐκ νέου· ἴδου ὁ Βοναπάρτης ἐφιππος ὑπὸ τὰς Πυραμίδας!.. καπνὸς καὶ πτώματα Μαμελούκων!.. Τὸ τύμπανον παίζει ἀκόμη, ἴδου ὁ Ναπολέων εἰς τὴν μάχην τοῦ Άουστερλιτζ!... Αἱ σφαιραὶ συρίζουσιν ἐπὶ τῆς παγωμένης πεδιάδος ἦτις ἔβαφη ἐρυθρά... τὸ τύμπανον παίζει, Dumm, dumm, dumm: ἴδου οἱ Πρῶσσοι ἡττώμενοι εἰς τὴν ίέναν!.. Τὸ τύμπανον παίζει πάντοτε· ἴδου ἡ Ἐϋλώ... ἴδου ἡ Φριεδλάνδη... ἴδου τὸ Βαγράμ...

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.)

ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ ΑΣΩΠΙΟΣ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ.

ΑΙ ΔΥΩ ΕΡΩΜΕΝΑΙ.

(Συνέχεια τοῦ φύλ. 3).

Εἰς μίαν στιγμὴν ὅλοι οἱ λόγοι ὅσους συντόμως προϋπέδειξα παρέστησαν ζωηρῶς εἰς τὸν νοῦν τῆς ἡ Κυρία Δελωναὶ ἡγέρθη, ἀλλ' ὁ Βαλεντίνος ἦτον ἀπέναντι της καὶ τὰ βλέμματά των συνυντήθησαν· πρὸ μᾶς ὥρας ὁ νέος οὗτος, καθήμενος παράμερα, ἐσυλλογίζετο μόνος, καὶ ἐπροσπάθει καὶ αὐτὸς ν' ἀνεύρῃ εἰς τὰ μεγάλα ὅμματα τῆς Κυρίας Δελωναὶ τοὺς ἀνακυκλουμένους εἰς τὴν διάνοιάν της λογισμούς. Τὴν πρώτην του ἀνυπομο-

1. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ἡ ἄρχαια κοινωνία τῆς Βέργης, ἡς πρωτεύουσα εἶναι ἡ Δυσσελδόρφ, ἀνήκουσα ἕχρι τοῦ 1806 εἰς τὸν ἐκλέκτορα τῆς Βαυαρίας, παρεχωρήθη κατὰ τὴν ἐπογήὴ ἔκεινην εἰς τὸν Ναπολέοντα διστις ἐμεγάλυνεν αὐτὴν καὶ ἔπλασε τὸ μέγα Δουκάτον τῆς Βέργης, ὅπερ παρεχώρησε κατ' ἀρχὰς εἰς τὸν Μυράτον (1806) ἐπειτα εἰς τὸν Λουδοβίκον πρωτότοκον υἱὸν τοῦ βασιλέως τῆς Ὀλλανδίας (1808). Κατὰ τὰ 1813 ἡ Βέργη παρεχωρήθη εἰς τὴν Πρωσσίαν ἦτις τὴν κατέχει ἔκτοτε.

1. Dumm γερμανιστὴ σημαίνει δινέητος, ζῶν.

γησίαν είχε διαδεχθή ή θλίψις. Έσκεπτετο ἀν τῷ ὄντι ἑκείνη ἡτο σεμνότυφος ἢ φιλάρεσκος. Καθόσον δὲ ἀνεπόλει τὰς ἀναμνήσεις του, καθόσον διηρέυνα τὴν δειλὴν καὶ σκεπτικὴν μορφὴν ἥτις ἡτον ἐμπροσθέν του, κατὰ τοσούτον ἡσθάνετο ἕαυτὸν καταλαμβανόμενον ἀπὸ εἴδος τι σεβασμοῦ. Έσυλλογίζετο ὅτι ὁ ἀπερίσκεπτος τρόπος του εἰχε τι βαρύτερον ἀφ' ὅτι αὐτὸς ἐπίστευεν· ὅτε δὲ ἦλθε πρὸς αὐτὸν ἡ Κυρία Δελωναὶ, ἤξευρεν ὁ Βαλεντῖνος τι ἔμελλεν αὕτη νὰ τὸν ἐρωτήσῃ. Ἐθέλησε νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ τῆς δυσχερείας ταύτης, ἀλλὰ τὴν εὑρίσκε τόσον ὠραίαν καὶ τόσον συγκεκινημένην, ώστε ἐπροτίμησε μᾶλλον νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ ὄμιλήσῃ.

Μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἡ Κυρία Δελωναὶ τὸ ἀπεφάσισεν, ἀλλὰ τέλος εξήγησε τὰ πάντα. Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἡ γυναικεία ὑπερηφάνεια ὑφίστατο ὀδύνηρὰν δοκιμασίαν· ἐπρεπε μὲν νὰ ὄμοιογήσῃ ὅτι δὲν ἔμενεν ἀδιάφορος ἢ καρδία της, καὶ ὅμως νὰ μὴ τὸ δείξῃ· ἐπρεπε νὰ εἰπῇ ὅτι ἐνόντης κάλλιστα, καὶ νὰ φανῇ ἐντούτοις ὅτι τίποτε δὲν ἔννοει· ἐπρεπε τέλος νὰ εἴπῃ ὅτι ἐφοβεῖτο μὴ ἀνταγωνήσῃ καὶ ἡ λέξις αὕτη εἶναι τόσον δύσκολος διὰ τὰς γυναικας, καὶ τὸ αἴτιον τοῦ τοιούτου φόβου ἡτο τόσον μικρόν! Ἄμα ἥρχισε τὴν ὄμιλίαν της ἡ Κυρία Δελωναὶ ἡσθάνθη ὅτι ἐν μόνον μέσον ὑπῆρχε δι' αὐτὴν νὰ μὴ φανῇ οὕτε εὐάλωτος, οὔτε σεμνότυφος, οὔτε γελοία· τὸ μέσον τοῦτο ἡτον ἡ εἰλικρίνεια. Ὁμίλησε λοιπὸν καὶ ὅλη της ἡ ὄμιλία ἡδύνατο νὰ συγκεφαλαιώθῃ εἰς τὴν φράσιν ταύτην: «Διπομακρυνθήτε! φοβοῦμαι μήπως σᾶς ἀγαπήσω.»

Οταν αὕτη ἐσιώπησεν, ὁ Βαλεντῖνος τὴν παρεπήρησε μὲ ἔκπληξιν συνάμα καὶ μὲ θλίψιν καὶ μὲ ἀνέκφραστον ἡδονήν. «Ψύκλοφροσύνη τις ἀνεξήγητος τὸν κατελάμβανε, καθότι πάντοτε μετὰ καρᾶς αισθάνεται τις τὴν καρδίαν πάλλουσαν. Ήνοιγε τὸ στόμα ν' ἀποκριθῇ καὶ πλήθος διαφόρων ἀποφάσεων τοῦ ἥρχοντο εἰς τὰ χείλη ταύτοχρόνως· ἐμεθύσκετο ἐκ τῆς ἴδιας του συγκινήσεως καὶ ἐκ τῆς παρουσίας τῆς γυναικὸς, ἥτις ἐτόλμα νὰ ὄμιλη τοιουτοτρόπως. Ἡθελε νὰ τῇ εἰπῇ ὅτι τὴν ἡγάπα, Ἡθελε νὰ τῇ ὄμιλήσῃ περὶ τῆς ὀδύνης του μυρία τέλος ἀντιφατικαὶ ἰδεῖ, μυρία βάσανα καὶ μυρία ἡδοναὶ διήρχοντο τὸν νοῦν του, καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὅλων τούτων ἐκινδύνευε νὰ ἀνακράξῃ ἀκουσίως. «Μὲ ἀγαπᾶτε λοιπόν!»

Ἐνῷ ἔβασαντο ἀπὸ τόσους δισταγμούς, εἰς τὴν αἰθουσαν ἔχόρευον τὸν στρέιλον, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τὸ 1825 συνήθειαν. Ζεύγη τινὰ ἐστρέφοντα ὄλόγυρα τῆς αἰθουσῆς. Ἡ χήρα ἡγέρθη, ἀλλὰ περιέμενε πάντοτε τὴν ἀπάντησιν του νέου. Αὐτὸς δὲ κατελήφθη ὑπὸ παραδόξου τινος πειρασμοῦ, βλέπων τὸν εὐθυμον περίπατον παρερχόμενον ἐμπροσθέν του. «Καλὰ λοιπόν! εἶπε, σᾶς ὄμιλύω ὅτι μὲ βλέπετε διὰ τελευταίαν φοράν». Ταῦτα λέγων περιέσφιγξε διὰ τοῦ βραχίονός του τὸ σῶμα τῆς Κυρίας Δελωναὶ, οἱ δὲ ὄφθαλμοι του ἐφαίνοντο ὅτι τῇ ἔλεγον. «Ἄς ἡμετα φίλοι καὶ σήμερον· ἀς μιμηθῶμεν τοὺς ἄλλους.» Ἐκείνη ἐσιώπησε καὶ ἀφέθη νὰ τὴν σύρῃ εὐθὺς δὲ, ὡς δύο πτηνὰ, ἀνηρπάγησαν ἀμφότεροι πρὸς τὸν ρύθμὸν τῆς μουσικῆς.

Ἡτον ἀργὰ καὶ ἡ αἰθουσα εἶχεν ἥδη κενωθῆ σχεδόν· μόνον περὶ τὰς τραπέζας τοῦ χαρτοπαιγνίου ὑπῆρχον ἀκόμη ἀνθρώποι. Ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθῃ ὁ ἀναγνώστης ὅτι τὸ ἐστιατόριον τῆς οἰκίας του συμβολαιογράφου ἀπέληγε διὰ μιᾶς κάμψεως πρὸς τὴν αἰθουσαν τοῦ χοροῦ καὶ ὅτι ἡτο τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐντελῶς κενόν. Οἱ χορευταὶ δὲν ἔφθανον μέχρι τοῦ ἄκρου τοῦ ἐστιατορίου, ἀλλὰ, στρεφόμενοι περὶ τὴν τράπεζαν, ἐπέστρεψον εἰς τὴν αἰθουσαν. Ὁταν λοιπὸν ὁ Βαλεντῖνος καὶ ἡ Κυρία Δελωναὶ εἰσῆλθον καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ ἐστιατόριον, κανὲν ζεῦγος χορευτῶν δὲν τοὺς εἶχεν ἀκολουθήσῃ· ὅθεν εὐρέθησαν αἰφνιδίως μόνοι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χοροῦ. Ρίψας βλέμμα ταχὺ πρὸς τὰ ὄπίσω ὁ Βαλεντῖνος παρεπήρησεν ὅτι κανεὶς καθρέπτης, καμμία θύρα δὲν ἡδύνατο νὰ τὸν προδώσῃ καὶ τότε ἐσφιγξε τὴν νεαρὰν κχράν εἰς τὴν καρδίαν του καὶ χωρὶς νὰ τῇ εἰπῇ λέξιν, ἔθεσε τὰ χείλη του ἐπὶ τὸ γυμνοῦ της ὥμου. Τὴν ἐλαχίστην κραυγὴν ἀν ἐξέπεμπεν ἡ Κυρία Δελωναὶ, θὰ ἐγίνετο φρικτὸν σκάνδαλον. Εὐτυχῶς διὰ τὸν ἀπερίσκεπτον νέον, ἡ χορεύτρια του ἐδείχθη φρόνιμος· δὲν ἡδυνήθη ὅμως νὰ φανῇ ἐνταῦθη καὶ γενναία καὶ θὰ ἐπιπτεν ἐκ τῆς ταραχῆς της, ἀν ἐκείνος δὲν τὴν ἐκράτει. Τὴν ἐκράτησε λοιπὸν καὶ, ὅταν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν αἰθουσαν, αὐτὴ ἐστάθη στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονός του καὶ μόλις δύναμένη νὰ ἀναπνεύσῃ. Τί δὲν ἔδιδεν ὁ Βαλεντῖνος τότε διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ μετρήσῃ τοὺς παλμοὺς τῆς τρεμούσης ἐκείνης καρδίας! Ἀλλ' ἡ μουσικὴ ἐπαυσεν ἥδη, ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως εἶχεν ἔλθει, καὶ, ὅσα καὶ ἀν ἐπροσπάθησε νὰ εἰπῇ εἰς τὴν Κυρίαν Δελωναὶ, δὲν ἡθέλησεν αὕτη νὰ ἀπαντήσῃ.

V.

Ο ἥρως μας δὲν είχεν ἀπατηθῆ, ὅταν ἐφοδήθη μήπως πολὺ πρόωρα ἐπίστευσεν εἰς τὴν νομίζειαν τῆς Μαρκησίας. Μόλις είχεν ἀνοίξει τοὺς ὄφθαλμούς του τὴν ἐπαύριον καὶ τῷ ἔφερον γραμμάτιον ἔχον περίπου ὡς ἑρεζῆς.

« Κύριε, ἀγνοῶ τίς σᾶς ἔδωκε τὸ δικαίωμα νὰ μοὶ γράψῃτε ὅπως μοὶ ἐγράψατε. Ἄν ἡ ἀποστολὴ δὲν ἔγινε κατὰ λάθος, τότε εἶναι στοίχημα ἡ θρασύτης. Οπωσδήποτε σᾶς ἐπιστρέψω τὴν ἐπιστολήν σας, ἵτις δὲν εἶγαι δυνατὸν ν' ἀπευθύνεται πρὸς ἐμέ. »

Πλήρης ἀκόμη ἀλλης ζωηροτέρας ἀναμνήσεως ὁ Βαλεντίνος ἐνθυμεῖτο μόλις τὴν ἐρωτικὴν διακήρυξιν πρὸς τὴν Κυρίαν Πάρνης. Ἀνέγνωσε δις ἡ τρὶς τὸ γραμμάτιον πρὶν ἐννοήσῃ σαφῶς τὴν σημασίαν του. Ἐπειράχθη κατ' ἀρχὰς ἀρχετὰ καὶ ματαίως ἐξήτει τὶ ἡδύνατο ν' ἀπαντήσῃ εἰς αὐτό. Ἀφοῦ ἡγέρθη καὶ ἔτριψε τοὺς ὄφθαλμούς του αἱ ἰδέαι του ἐγένοντο καθαρώτεραι. Τῷ ἐφάνη ὅτι ἡ γλῶσσα αὕτη δὲν ἦτο γυναικὸς παρωργισμένης πολὺ διαφορετικὰ εἴχεν ἐκφρασθῆ ἡ Κυρία Δελωναί. Ἀνέγνωσεν ἐκ νέου τὴν ἐπιεραφεῖσαν ἐπιστολὴν καὶ δὲν εὗρεν ὅτι περιεῖχε τίποτε δυνάμενον νὰ παροργίσῃ τοσοῦτον· ἦτο γεγραμμένη περιπαθῶς, ἀσυνέτως ἵσως, πλὴν εἰλικρινῶς καὶ εὐτεβάστως. Ἐρρίψε λοιπὸ τὸ γραμμάτιον τῆς Κυρίας Πάρνης ἐπὶ τῆς τραπέζης του καὶ ἀπεφάσισε μήτε νὰ τὸ συλλογισθῇ πλέον.

Τοιαῦται ἀποφάσεις δὲν ἔκτελοῦνται συνήθως. Ίσως θὰ ἐλησμόνει τῷ ὅντι τὸ γραμμάτιον ἄν, ἀντὶ νὰ ἔναι αὐστηρὸν, ἦτο γλυκὺ, ἢ τούλαχιστον περιποιητικὸν, διότι ἡ ἑσπέρα τῆς προτεραιάς εἴχεν ἀφῆσει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ νέου ἵγνος βαθὺ. Άλλ' ἡ ὄργὴ εὐκόλως μεταδίδεται· δθεν ὁ Βαλεντίνος κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκαθάρισε τὸ ξυράφιόν του ἐπὶ τοῦ γραμμάτιον τῆς Μαρκησίας, ἔπειτα δὲ τὸ ἑξέσχισε καὶ τὸ ἐρρίψε κατὰ γῆς· ἔπειτα ἔκαυσε τὴν ἴδικήν του ἐπιστολὴν, ἔπειτα ἐνεδύθη καὶ ἤρχισε νὰ διεσκελίζῃ τὸ δωμάτιόν του, ἔπειτα ἐζήτησε πρόγευμα ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθη οὔτε νὰ πήῃ οὔτε νὰ φάγῃ, καὶ τέλος ἔλαβε τὸν πῦλόν του καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Κυρίαν Πάρνης.

Ο θυρωὸς τῷ εἶπεν ὅτι εἴχεν ἐξέλθει αὐτῇ ἀλλ' ὁ Βαλεντίνος θέλων νὰ μάθῃ ἄν τῷ ἔλεγον τὴν ἀλήθειαν, ἀπεκρίθη. Καλά! τὸ γνωρίζω— καὶ διῆλθε δρομαῖς τὴν αὐλήν. Ο θυρωὸς ἔτρεχε κατόπιν του, πλὴν αὐτὸς συναντήσας τὴν θαλαμηπόλον, τὴν ἐπῆρε κατὰ μέρος καὶ, χωρὶς περιστροφὰς, τῆς ἐβαλεγεν ἐν εἰκοσαφραγχον εἰς τὴν χεῖρα, καὶ ἐμπι-

στευτικῶς ἔμαθε παρ' αὐτῆς ὅτι ἡ Κυρία Πάρνης ἦτον εἰς τὴν οἰκίαν της· συνεφωνήθη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ὑπηρετρίας νὰ λεχθῇ εἰς τὴν οἰκοδέσποιναν ὅτι ὁ Βαλεντίνος εἶχε διαβῆ χωρὶς νὰ τὸν ἰδοῦν καὶ ὅτι ἐξ ἀπροσεξίας τὸν ἀφῆκαν νὰ διέλθῃ. Μετὰ ταῦτα εἰσῆλθε, διέβη τὴν αἴθουσαν καὶ εὗρε τὴν Μαρκησίαν μόνην εἰς τὸν κοιτῶνά της.

Τῷ ἐφάνη αὐτῇ, ἀν πρέπη νὰ εἴπωμεν διλην τὴν ἀλήθειαν, πολὺ ὀλιγώτερον παρωργισμένη παρὰ τὸ γραμμάτιόν της. Τῷ ἀπεύθυνεν ἐντούτοις, ὡς μαντεύετε, ἐπιπλήξεις διὰ τὴν διαγωγὴν του καὶ ψυχρότατα τὸν ἡρώτησε κατὰ ποίαν συγκαιρίαν εἰσήρχετο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ὁ Βαλεντίνος ἀπεκρίθη ἀφελῶς ὅτι δὲν είχεν ἀπαντήσει κανένα ὑπηρέτην ὅστις νὰ τῇ ἀναγγείῃ τὴν ἔλευσίν του, καὶ ὅτι ἤρχετο, ἐν πάσῃ ταπεινότητι, νὰ προσφέρῃ ταπεινοτάτας δικαιολογίας τῆς διαγωγῆς του.

— Καὶ ποίας δικαιολογίας δύνασθε νὰ παρουσιάσητε; ἡρώτησεν ἡ Κυρία Πάρνης.

Η λέξις λάθος ὅπως εὐρίσκετο εἰς τὸ γραμμάτιόν της ἤλθεν ἐκ τύχης εἰς τὴν μνήμην του Βαλεντίνου. Τῷ ἐφάνη ἀστεῖον νὰ προβάλλῃ αὐτὴν τὴν πρόφασιν καὶ νὰ εἴπῃ οὕτω τὴν ἀλήθειαν. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὅτι ἡ προπετής ἐπιστολὴ, διὰ τὴν δοπίαν παρεπονεῖτο ἡ Μαρκησία, δὲν εἶχε γραφῆ δι' αὐτὴν, καὶ ὅτι τὴν ἔλαβε κατὰ λάθος. Νὰ τὴν κάρη νὰ πιστεύσῃ παρόμοιον πρᾶγμα δὲν ἦτον εὔκολον, ὡς ἐννοεῖτε βέβαια. Πῶς δύναται τις νὰ γράψῃ δονομα καὶ διεύθυνσιν κατὰ λάθος; Δὲν ἀναδέχομαι ἐγὼ νὰ σᾶς ἐξηγήσω διὰ ποιὸν λόγον ἡ Κυρία Πάρνης ἐπίστευσεν ἡ ἐπροσποιήθη ὅτι πιστεύει ὅσα τῇ ἔλεγεν ὁ Βαλεντίνος. Τῇ διηγήθη, εἰλικρινέστερα ἀφ' ὅτι ἐκείνη ἐνόμιζεν, ὅτι ἡγάπα νέαν τινὰ χήραν, ὅτι ἡ χήρα αὕτη κατὰ παραδοξωτάτην συγκαιρίαν, ὕμοιάζει πολὺ τὴν κυρίαν Μαρκησίαν, ὅτι τὴν ἔβλεπε συχνά, ὅτι τὴν εἴχεν ιδεῖ τὴν προτεραιάν· εἶπεν, ἐνὶ λόγῳ, πᾶν διὰ τοῦ ἡδύνατο νὰ εἴπῃ ἀποσιωπῶν τὸ ὄνομα καὶ μικράς τινας λεπτομερείας τὰς ὅποιας θέλετε μαντεύετε.

Δὲν εἶναι πρᾶγμα ἀσύνθετο τὸ νὰ μεταχειρίζεται ἀρχάριος ἐρωτόληπτος τοιούτους μύθους διὰ νὰ υποκρύψῃ τὸν ἔρωτά του. Τὸ νὰ λέγῃ τις εἰς μίαν γυναικαν ὅτι ἀγαπᾷ μίαν ἄλλην ἥτις τὴν ὕμοιάζει κατὰ πάντα, τοῦτο δύναται νὰ ἐκληφθῇ ἐν ἀνάγκῃ τέχνασμα διὰ τοῦ ὅποιου εὔκολύνεται τις νὰ ὀμιλήσῃ περὶ ἔρωτος· ἀλλὰ νομίζω ὅτι χρειάζεται πρὸς τοῦτο καὶ ἡ σενενοχὴ τοῦ προσώπου παρ' ὧ γίνεται χρῆσις τοιούτων στρατηγημάτων. Οὕτως ἐννοεῖτε τὸ πρᾶγμα καὶ ἡ Μαρκησία; Α-

γνοῶ. Μᾶλλον ἡ προσβληθεῖσα ματαιοφροσύνη ἢ ὁ ἔρως εἶχεν ὄδηγήσει τὸν Βαλεντίνον εἰς τῆς Κυρίας Πάρνης, καὶ μᾶλλον ἡ προσβληθεῖσα ματαιοφροσύνη ἢ ὁ ἔρως κατεπράῦνε τὴν Κυρίαν Πάρνης, ἵτις μάλιστα ἀπηύθυνεν εἰς τὸν νέον καὶ τινας ἐρωτήσεις περὶ τῆς χήρας του· ἔξεπλήτετο διὰ τὴν ὥραιότητα περὶ τῆς ὅποιας τῇ ὄμιλῃ καὶ θὰ ἦτο περίεργος, ἔλεγε, νὰ κρίνῃ περὶ τούτου διὰ τῶν ἴδιων τῆς ὄφθαλμῶν. Τίνος ἡλικίας εἶναι; Ἡρώτα ἡ Μαρκησία. Εἶναι ὑψηλοτέρα ἢ χαμηλοτέρα ἀπὸ ἐμέ; ἔχει πνεῦμα; ποὺ συχνάζει; μήπως τὴν γνωρίζω ἄραγε;

Εἰς ὅλας τὰς ἐρωτήσεις ταύτας ὁ Βαλεντίνος ἀπήντα ὅσον ἡδύνατο ἀληθῶς. Ή εἰλικρίνεια του δὲ αὗτη ὡμοίαζε, κατὰ πᾶσαν λεξιν, μὲ κολακείαν ἔμμεσον. «Δὲν εἶναι μήτε ὑψηλοτέρα μήτε χαμηλοτέρα ἀπὸ ὑμᾶς, ἔλεγεν ἐκεῖνος· ἔχει, καθὼς ὑμεῖς, χαριέστατον ἀνάστημα, καθὼς ὑμεῖς πόδα ἔκαίσιον, καθὼς ὑμεῖς ὥραιοις ὄφθαλμοις πυρώδεις.» Ή συνδιάλεξις, οὕτω προβαίνουσα, δὲν ἀπήρεσκεν εἰς τὴν Μαρκησίαν. Καὶ τοι ἀκούουσα μὲ ἥθος ἀμέριμνον, κατωπτρίζετο μὲ τὴν ἄκραν τοῦ ὄφθαλμου. Τῇ ἀληθείᾳ ἡ μικρὰ αὕτη στρατηγικὴ ἐφαίνετο ὀχληροτάτη εἰς τὸν Βαλεντίνον.

Δὲν ἡδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὴν κατὰ τὸ ἥμισυ ἐνάρετον καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ὑποσκρίτριαν ταύτην γυναικα, διὰ τὸν εἰλικρινῆ λόγον, ὃτι ἀφίνε πλαγίως νὰ τὴν κάμνουν τὸν ἔρωτα. Βλέπων δὲ τὰ θλέμματα τὰ ὅποια ἔρδιπτε πρὸς ἑαυτὴν ἡ Μαρκησία ἐντὸς τοῦ καθρέπτου, ἥσθιάνετο ἐπιθυμίαν νὰ τῇ εἰπῇ τὰ πάντα, καὶ τὸ ὄνομα, καὶ τὴν ὄδὸν, καὶ τὸ φίλημα τοῦ χοροῦ, καὶ οὕτω νὰ ἐκδικηθῇ καθ' ὀλοκληρίαν διὰ τὸ γράμμα τὸ ὅποιον εἶχεν λάθει.

Μία ἐρώτησις τῆς Κυρίας Πάρνης ἀνεκούφισε τὴν δυσαρέσκειαν τοῦ νέου. Τὸν ἡρώτησεν αὕτη μὲ τόνον σκεπτικὸν ἀν ἡδύνατο τούλαχιστον νὰ τῇ εἴπῃ τὸ ὄνομα τῆς χήρας του. «Όνομαζέται Ιουλία» ἀπεκρίθη παρευθύς. Εἰς τὴν ἀπόκρισίν του ὑπῆρχε τοσαύτη ἐλλειψις δισταγμοῦ καὶ τόσην καθαρότης, ώστε ἡ Κυρία Πάρνης ἔξεπλάγη. «Ἄρκετα εὔμορφον ὄνομα» εἶπε, καὶ ἡ συνομιλία κατέπεσεν αἰχφνης.

Συνέθη τότε πρᾶγμα δυσεξήγητον ἴσως καὶ ὅμως εὐκόλως νοούμενον, ὑποθέτω. Άμα ἡ Μαρκησία ἐπίστευσε σπουδαίως ὃτι ἡ ἐρωτικὴ δήλωσις ἡ προσκρούσασα εἰς τὴν ἀξιοπρέπειάν της δὲν ἀπηύθυνετο τῷ ὄντι εἰς αὐτήν, ἐφάνη ἐκπληττομένη καὶ δυσηρεστημένη σχεδὸν. Εἴτε ἡ κουφότης τοῦ Βα-

λεντίνου ἐφάνη εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὑπερβολική, ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἡγάπα ἄλλην, εἴτε ἡ Μαρκησία μετενόει ὅτι ἔδειξεν ἀγανάκτησιν παράλογον κατέστη ρεμβώδης καὶ, τὸ παραδοξάτερον, ἐνταυτῷ ὁξύχολος καὶ φιλάρεσκος. Ἦθέλησε νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν παρ' αὐτῆς δοθεῖσαν συγγνώμην καὶ ἐνῷ ἔζητε ἀφορμὴν ἐρίδος πρὸς τὸν Βαλεντίνον, ἐκάθισεν ἐμπροσθεν τοῦ κοσμιτηρίου της· ἔλυσε τὴν ταινίαν ἥτις περιέβαλλε τὸν λαιμόν της καὶ ἐπειτα τὴν ἐφόρεσε πάλιν· ἡ διάταξις τῆς κόμης της ἐφαίνετο ὃτι δὲν τῇ ἡρεσκεν, ἔλαθε κτένιον εἰς χειρας· μετέπλαττεν ἔνα βόστρυχον ἀπ' ἐδῶ, ἀφήρει ἄλλον ἀπ' ἔκει· ἐνῷ δὲ διευθέτει τὰς ὄπισθιτραχήλους πλεξίδας της, τὸ κτένιον ἔξεφυγε τῶν χειρῶν της καὶ ἡ μικρὰ μέλαινα κόμη της κατεκάλυψε τοὺς ὄμους αὐτῆς.

— Θέλετε νὰ κρούσω τὸν κάδωνα; ἡρώτησεν ὁ Βαλεντίνος· ἔχετε ἀνάγκην τῆς θαλαμηπόλου σας;

— Εἶναι περιττὸν, ἀπεκρίθη ἡ Μαρκησία ἥτις ἀνώρθωσε μὲ χειρα ἀνυπόμονον τὰς ἀελισθείσας πλεξίδας της, καὶ ἐνέπιξεν εἰς αὐτὰς τὸ κτένιον. Δὲν γνωρίζω τί κάμνουν οἱ ὑπηρέται μου· πρέπει νὰ ἔχηλθον ὅλοι, διότι ἀπὸ πρωΐας εἶχον διατάξει νὰ μὴν ἀφήσουν κανένα νὰ εἰσέλθῃ.

— Τότε λοιπὸν, εἶπεν ὁ Βαλεντίνος, ἐγὼ ἐφάνην ἀδιάκριτος καὶ ἀποσύρομαι.

Ἐπροχώρησεν ὀλίγα βήματα πρὸς τὴν θύραν καὶ ἐτοιμάζετο πραγματικῶς νὰ ἔξελθῃ, ὅταν ἡ Μαρκησία ἥτις εἶχε πρὸς αὐτὸν ἐστραμμένα τὰ νῶτα καὶ ἴσως δὲν εἶχεν ἀκούσει τὴν ἀπάντησίν του, τῷ εἶπε:

— Δότε μου τὴν θήκην ἡ ὁποία εἶναι ἐπὶ τῆς ἑστίας. Ο Βαλεντίνος τὴν ἔδωκε, ἐκείνη δέ λαβούσα καρφίδας τινὰς ἔξ αὐτῆς διευθέτησε τὴν κόμην της.

— Ποὺ ἔχετε, εἶπεν ἡ Μαρκησία, τὴν εἰκόνα εκείνην τὴν ὅποιαν ἔχετε ζωγραφήσει;

— Δὲν ἡξεύρω ποὺ εἶναι, ἀπεκρίθη ὁ Βαλεντίνος, ἀλλὰ θὰ τὴν εύρω καὶ, ἀν ἐπιτρέπετε, θέλω σας τὴν προσφέρει, ἀφοῦ τὴν ἐπιδιορθώσω.

Εἰς ὑπηρέτης ἥλθε τότε φέρων ἐπιστολὴν εἰς τὴν ὅποιαν ἐπρεπε νὰ ἀπαντήσῃ ἡ Μαρκησία. Ο Βαλεντίνος ἥγετο, ἀφίνων τὴν Μαρκησίαν νὰ γράφῃ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν κῆπον. Διερχόμενος πλησίον τοῦ οἰκισκοῦ εἶδεν ὅτι ἡ θύρα του ἥτον ἀνοικτὴ ἡ θαλαμηπόλος τὴν ὅποιαν εἶχεν ἀπαντήσει κατ' ἀρχὰς ἐκκαθάριζε τὰ ἐπιπλα τῆς σκιάδος· εἰσῆλθε λοιπὸν, περίεργος νὰ παρατηρήσῃ τὸ μυστηριώδες ἔκεινο οίκημα τὸ ὅποιον ἐθεωρεῖτο ἐγκατα-

λελειμένον. Βλέπουσα αύτὸν, ἡ ὑπηρέτρια ἤρχισε νὰ γελᾷ μὲ τὸ προστατευτικὸν ἐκεῖνο ἥθος τὸ ὁ-ποῖον λαμβάνει πᾶς ὑπηρέτης, ἀφοῦ τῷ ἐμπιστευθῆ τις κανὲν μυστικόν. Ἡ θαλαμηπόλος ἦτο κόρη νεαρὰ καὶ ἀρκετὰ εὐειδῆς· ὁ Βαλεντίνος τὴν ἐπλησία-σεν ἀδιστάκτως καὶ ἐρρίφθη ἐπὶ ἐνὸς σκίμποδος.

— Δὲν ἔρχεται καμμίαν φορὰν ἐδῶ ἡ κυρία σου, ἡρώτησε μὲ ἥθος ἀδιάφορον.

Ἡ ὑπηρέτρια ἐφαίνετο διστάζουσα ν' ἀποκριθῇ καὶ ἔξηκολούθει νὰ διευθετῇ τὰ ἐπιπλα. Διερχομένη ἐμπροσθεν τοῦ μακροῦ νεοσχήμου σκίμποδος, περὶ τοῦ ὄποιου σᾶς ὄμιλησα, νομίζω, εἶπε μὲ χα-μηλὴν φωνήν.

— ίδου τὸ κάθισμα τῆς Κυρίας.

Οὐ Βαλεντίνος παρετήρησεν ἀπὸ τὸ παράθυρον ἄν τὴ Μαρκησία ἔγραφεν ἀκόμη. Ἐνῷ ὠμίλει, ἔβα-λε τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιον του· κατά τύχην εὐ-ρίσκετο τότε εἰς πολυχροματίαν παράδοξος λογι-σμὸς περιεργίας τῷ ἥλθεν εἰς τὴν κεφαλήν· ὅθεν ἔξήγαγε νέον διπλοῦν εἰκοσάφραγκον τὸ ὄποιον θαυματίως ἔλαμπεν εἰς τὸν ἥλιον, καὶ εἶπεν εἰς τὴν ὑπηρέτριαν.

— Κρύψε με ἐδῶ.

Ἐξ ὕσων συνέθησαν ἥδη, ἡ ὑπηρέτρια ἐνόμιζεν ὅτι ὁ Βαλεντίνος δὲν ἔβλεπετο δυσμενῶς ὑπὸ τῆς κυρίας της. Διὰ νὰ εἰσέλθῃ τις αὐθαίρετως εἰς τὴν οἰκίαν μιᾶς γυναικὸς, πρέπει νὰ ἔχῃ θεσιαίτητά τινα ὅτι θ' ἀπαντήσῃ καλὴν ὑποδοχὴν ἐκ μέρους της ὅταν δὲ, ἀφοῦ παρεβίασε τὴν εἰσόδου, ἐμεινεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἡμίσειαν ὥραν, οἱ ὑπηρέται ἐγνώριζον τί νὰ ὑποθέσουν. Ἐν τούτοις ἡ πρότασις ἦτο παράτολμος· νὰ κρυψθῇ τις διὰ νὰ καταλάβῃ αἰφνιδίως μιὰν γυναικαν εἶναι ἰδέα ἐρωτολήπτου καὶ ὅχι ἰδέα ἐραστοῦ. Τὸ διπλοῦν εἰκοσάφραγ-κον, δσον ὠραίον καὶ ἄν ἥτο, δὲν ἥδυνατο νὰ ἀντισταθμίσῃ διὰ τὴν θαλαμηπόλον τὸν κίνδυ-νον τῆς ἀποπομπῆς. Άλλὰ τὸ κάτω κάτω, ἐσυλλο-γίσθη αὐτῇ, ὅταν ἦναι τόσον ἐρωτευμένος, ἐγγίζει πολὺ νὰ γίνη ἐραστής. Ποῖος ἡξεύρει; ἀντὶ νὰ δι-ωχθῶ, θὰ μὲ εὔχαριστήσῃ ἵσως. Ἐλαβε λοιπὸν τὸ διπλοῦν εἰκοσάφραγκον στενύζουσα καὶ ἐδειξε γε-λώσα εἰς τὸν Βαλεντίνον εὐρύχωρον ιματιοθήκην ὃπου οὗτος ἐκρύθη.

— Αἴ! που εἶναι; ἡρώτα ἡ Μαρκησία ἦτις πρὸ μικροῦ εἶχε καταβῆ εἰς τὸν κῆπον.

Ἡ ὑπηρέτρια ἀπεκρίθη ὅτι ὁ Βαλεντίνος εἶχεν ἔξελθει διὰ τῆς μικρᾶς αιθουσῆς. Ἡ Κυρία Πάρονης παρετήρησε πρὸς τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο μέρος διὰ νὰ θεσιαίωθῇ ὅτι εἶχεν ἀγαχωρίσει. ἐπειτα εἰσῆλθεν

εἰς τὸν οἰκίσκον, ἔρριψεν ἐντὸς αὐτοῦ ἐν βλέμμα καὶ ἀπῆλθεν ἀφοῦ ἐκλείδωσε τὴν θύραν.

Ἴσως θὰ εἰπῆτε, Κυρία, ὅτι διηγοῦμαι πράγμα-τα ἀπίθανα. Γνωρίζω εύφυες ἀνθρώπους, κατὰ τὸν πεζὸν τοῦτον αἰώνα, ἐτοίμους νὰ ἴσχυρισθῶσι σοβα-ρότατα ὅτι τὰ τοιαῦτα εἶναι ἀπίθανα καὶ ὅτι, μετὰ τὴν ἐπανάστασιν, κανεὶς δὲν κρύψεται πλέον ἐντὸς οἰκίσκου. Μίαν μόνην ἀπάντησιν δύναται νὰ δώσῃ τις εἰς τοὺς δυσπίστους τούτους, ὅτι ἐλησμό-νησαν φάνεται τὸν καιρὸν, καθ' ὃν ἦσαν ἐρωτευ-μένοι.

Άμα ὁ Βαλεντίνος ἐμεινε μόνος, τῷ ἥλθεν εἰς τὸν νοῦν ἡ ἀπλουστάτη ἰδέα ὅτι ἐκυνδύνευεν ἵσως νὰ διέλθῃ ἐκεὶ ὅλην τὴν ἡμέραν. Οὕταν ἡ περιέργειά του ἐκορύσθη, ἀφοῦ παρετήρησεν ἐν ἀνέσει τὸν πο-λυέλαιον, τὰ παραπετάσματα καὶ τὰς μικρὰς τρα-πέζας, ἡσθάνθη ἐαυτὸν κατεχόμενον ὑπὸ μεγάλης πείνης καὶ εύρισκόμενον ἀπέναντι μιᾶς συχαρο-θήκης καὶ μιᾶς φιάλης.

Σᾶς εἶπον ὅτι τὸ πρωϊὸν γραμμάτιον τὸν εἰ-χεν ἐμποδίσει νὰ προγευματίσῃ· ἀλλὰ τώρα δὲν εἶχε κανένα λόγον νὰ μὴ γευματίσῃ. Κατέπιε δύο τρία τεμάχια σακχάρεως καὶ ἐνεθυμήθη ἐνα γέροντα χωρικὸν ἐρωτηθέντα ποτὲ ἀν ἡγάπα τὰς γυναικας. «Μ' ἀρέσκει ἀρκετὰ μία εὔμορφη κόρη, ἀπόντησεν ὁ καλὸς ἐκεῖνος ἀνθρώπος, ἀλλὰ προτι-μῶ τὸ φητόν» Ο Βαλεντίνος βλέπων τὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου στρογγύλην τράπεζαν ἐσύλλο-γίζετο πόσον καλὸν γεῦμα ἥδυνατο νὰ ἔχῃ. «Τί καλὰ θὰ ἥτο κανεὶς ἐδῶ, ἔλεγε, μίαν ἐσπέραν ἡ μίαν νύκτα θερινὴν, μὲ τὰ παράθυρα ἀνοικτὰ, μὲ κλεισμένα τὰ ἑξάφυλλα, μὲ ἀναμμένας τὰς λαμ-πάδας, καὶ μὲ τὴν τράπεζαν πλήρη φαγητῶν. Τί εὐτυχῆς καιρὸς ἐκεῖνος ὅταν οἱ πρόγονοί μας ἐκτύ-πων μόνον μὲ τὸν πόλα τὸ ἔδαφος καὶ ἔξηρχετο ἀπὸ τὴν γῆν καλὸν γεῦμα!» Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Βαλεντίνος ἐκτύπα μὲ τὸν πόδα, ἀλλ' ἡ ἡχώ τοῦ θόλου μόνον ἀπίντα καὶ ὁ γογγυσμὸς μιᾶς χαλαρωμένης ἄρπας.

Ο κρότος κλειδίου συστρεφομένου εἰς τὸ κλε-θρον, τὸν ἡνάγκατε νὰ ἐπιστρέψῃ ἐσπευσμένως εἰς τὴν κρύπτην του. «Η Μαρκησία ἥτους ἡ ἡ θαλαμη-πόλος; Η τελευταία αὐτῇ ἥδυνατο νὰ τῷ δώσῃ τὴν ἐλευθερίαν του ἡ τούλαχιστον νὰ τῷ δώσῃ ὄ-λιγον ἄρτον. Θὰ μὲ κατηγορήσετε ἀκόμη ὡς μυ-θιστοριγράφον ἀν σᾶς εἰπὼ ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν ἡξεύρεις ποίαν ἀπὸ τὰς δύω γυναικας μᾶλλον ἐπειθύμει νὰ ἴδῃ εἰσερχομένην;»

Καὶ ὅμως ἡ Μαρκησία ἥτους ἡ εἰσελθοῦσα. Τί

ηρχετο νὰ κάμη; Ή περιέργεια υπῆρξε τόσον ισχυρὰ ὥστε πᾶσα ἄλλη ιδέα ἐξέλιπεν. Η Κυρία Πάρνης εἶχε τελειώσει τὸ γεῦμά της, πράξασα ὅ,τι πρὸ μικροῦ ὡνειροπόλει ὁ Βαλεντίνος· ἤνοιξε τὰ παράθυρα, ἔκλεισε τὰ ἔξωφύλλα καὶ ἤναψε δύο λαμπάδας. Ή νῦν εἶχεν ἡδη ἐπέλθει. Ἀπέθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐν βιβλίον τὸ ὅποιον ἐκράτει, ἔκαμεν ὀλίγα βήματα ἀδουστα ἐλαφρῶς καὶ ἐκάθισεν εἰς ἕνα καναπέ.

«Τί θὰ κάμη πάλιν;» ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Βαλεντίνος. «Τίς ἡξεύρει, μήπως περιμένει κανένα· εὔμορφον προσωπον θὰ ἔπαιξα, ἢν αἰφνίδιος παρουσιάζετο τρίτος τις.» Τοιαῦτα ἐσύλλογιζετο ὁ Βαλεντίνος, ἐνῷ ἡ Μαρκησία ἤνοιγε τὸ βιβλίον τῆς ἀσκέπτως, ἔπειτα τὸ ἔκλεισεν, ἔπειτα ἐφάνετο συλλογιζομένη. Ὁ νέος ἐνόμισεν ὅτι τὴν εἶδε παρατηροῦσαν πρὸς τὸ μέρος τῆς κρύπτης του. Διὰ τῆς ἡμιανογμένης θύρας παρηκελούθει ὅλα τὰ κινήματα τῆς Μαρκησίας. Ἀλλόκοτος ιδέα τῷ ἐπηλθε διὰ μιᾶς μήπως ἡ θαλαμηπόλης εἶχεν εἰπεῖ τίποτε; μήπως ἡ Μαρκησία ἡξεύρει ὅτι αὐτὸς εὑρίσκετο ἔκει;

· Ιδού, θὰ εἰπῆτε, ιδέα μωροτάτη καὶ πρὸ πάντων ἐντελῶς ἀπίθανος. Πώς νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι μετὰ τὸ γραμμάτιον τῆς ἡ Μαρκησία, εἰδοποιημένη οὖσα περὶ τῆς παρουσίας τοῦ Βαλεντίνου δὲν θὰ παρήγγειλλε νὰ τὸν ἀποπεμψουν ἡ δὲν θὰ τὸν ἀπέπεμπε τούλαχιστον ἡ ίδια; Σᾶς βεβαιώνω πρῶτον, Κυρία μου, ὅτι συμμερίζομαι τὴν γνώμην σας, ἀλλὰ πρέπει νὰ προσθέσω πρὸς ίκανοποίησιν τῆς συνειδήσεώς μου ὅτι δὲν ἀναδέχομαι ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει νὰ διασαφηνίσω τὰς τοιαύτας ιδέας. Τὸ καθήκον τοῦ ιστορικοῦ εἶναι νὰ διηγῆται μόνον καὶ ν' ἀφίνη νὰ ἐξάγωστι συμπεράσματα, ὅσοι εὐαρεστοῦνται εἰς τοῦτο.

· Ο, τι ἐγὼ δύναμαι νὰ εἴπω μόνον εἶναι ὅτι προφανῶς ἡ ἐρωτικὴ δήλωσις τοῦ Βαλεντίνου εἶχε δυσαρεσήσει τὴν Κυρίαν Πάρνης, ὅτι πιθανῶς δὲν τὸν ἐσύλλογιζετο πλέον, ὅτι, κατὰ τὰ φαινόμενα, τὸν ἐνόμισεν ἀναχωρήσαντα, ὅτι πιθανώτερον ἀκόμη εἶναι ὅτι εἶχε γεματίσει καλά καὶ εἰς τὸν οἰκίσκον ἤρχετο ν' ἀναπαυθῇ· εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι ἔθεσε πρῶτον τὸν ἔνα πόδα τῆς ἐπὶ τοῦ καραπέ, ἔπειτα τὸν ἄλλον, ἀκολούθως ὅτι ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ ἐνὸς πρόσκεφαλαίου καὶ ἔκλεισε κατ' ὅλην τοὺς ὄφθαλμούς· ἀφ' ὅλα δὲ ταῦτα μὲν φαίνεται δύσκολον νὰ μὴ πιστεύσῃ τις ὅτι ἀπεκοιμήθη.

· Ο Βαλεντίνος ἐπεθύμησε νὰ ἐκληφθῇ ἀπαξ ἐπὶ ζωῆς του ὡς ὄντειρον. Σύντομεν τὴν θύμαν τῆς κομπτῆς

του, ἀλλὰ κρότος τις τὸν κατετρόμαξε· ἡ Μαρκησία εἶχεν ἀνοίξει τοὺς ὄφθαλμούς, ἀνώρθωσε οὐλίγον τὴν κεφαλὴν καὶ περιέφερεν ὀλόγυρα τὰ βλέμματά της. Ο Βαλεντίνος ἔμενε ἀκίνητος, ὡς εἰκάζετε βεβαίως. Μὴ ἀκούσουσα πλέον κανένα θόρυβον καὶ μὴ ιδούσα τίποτε, ἡ Κυρία Πάρνης ἀπεκοιμήθη πάλιν· ὁ δὲ νέος ἐπροχώρησεν ἀκροποδητὶ καὶ, μὲ πάλιουσαν καρδίαν, ἀναπνέων μόλις, ἐφθασε μέχρι τῆς ἀπεκοιμημένης Ισαβέλλης.

Συγήθως εἰς τοιαύτας περιστάσεις δὲν κάμνει τις πολλὰς σκέψεις. Ποτὲ ἡ Κυρία Πάρνης δὲν ἦτο τόσον ώραιά· τὰ διηγογμένα κείλη τῆς ἐφαίνοντο δροσερώτερα, ζωηρότερον χρῶμα ἐποφθίριζε τὰς παρειάς της, ἡ ἀναπνοή της, κανονικὴ καὶ ἡσυχος, ἐξώγκωνεν ἀνεπαισθήτως τὸ ἀλαβάστρινον στήθιός της, κεκαλυμμένον διὰ λεπτοῦ υφάσματος. Οὔτε δ' ἄγγελος τῆς νυκτὸς δὲν ἐξῆλθεν ώρκιότερος ἐκ τοῦ μαρικροῦ τῆς Καρδάρης ὑπὸ τὴν γλυφίδα τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου. Βεβαίως, καὶ παροργισμένη ἀκόμη, τοιαῦτη γυνὴ καταληφθεῖσα εἰς τοιαύτην θέσιν πρέπει νὰ συγχωρῇ τους πόθους τους διοίσους ἐμπνέει. Έλαφρόν τι κίνημα τῆς Μαρκησίας ἀνεχαίτισεν ἐν τούτοις τὸν Βαλεντίνον. Ἐκοιμᾶτο; ὁ ἀλλόκοτος οὗτος δισταγμός τὸν ἐτάραττε παρὰ τὴν θέλησίν του. «Καὶ τί σημαίνει; εἶπε καθ' ἑαυτὸν· εἶναι ἄραγε παγίς; ποίᾳ ιδιότροπίᾳ καὶ ποίᾳ πυραφροσύνῃ! Διατί ὁ ἔρως ἡθελεν ἔχει ὀλιγωτέραν ἀξίαν, ὅταν ἐννοήσῃ τις ὅτι ἀνταγαπᾶται; Τί θεμιτότερον, τί ἀληθέστερον, ἡ τὴν ἡμιπροσποίησιν ἡτις ἀφήνει τὴν ἀλήθειαν νὰ μαντευθῇ; Τί ωραιότερον τῆς Ισαβέλλης, ἢν ποιμάται; Τί θελκτικώτερον, ἢν δὲν ποιμάται;»

Ταῦτα λέγων καθ' ἑαυτὸν, ἔμενε πάντοτε ἀκίνητος καὶ ἐξήτει ἐπιμόνως νὰ εὕρῃ τρόπον νὰ μαντεύσῃ τὴν ἀλήθειαν. Ὕπο τῆς ιδέας ταύτης δεσποζόμενος, ἔλαβε μικρὸν τεμάχιον ζαχαρέως τὸ διποῖον εἶχε μείνει ἀπὸ τὸ γεῦμά του καὶ κρυπτόμενος διπισθεν τῆς Μαρκησίας τὸ ἔρδιψεν ἐπὶ τῆς χειρός της αὐτὴ δὲν ἐκινθή. Σύντομεν τότε ἐν κάθισμα, ἡσύχως τὸ πρῶτον, ἔπειτα ὀλίγον δυνατώτερα, ἀλλὰ δὲν ἔλαβε καρμίαν ἀπάντησιν. Ἐξέτεινε τὴν χειρά καὶ ἔκαμε νὰ πέσῃ κατὰ γῆς τὸ βιβλίον τὸ ὅποιον ἡ Κυρία Πάρνης εἶχε θέσει ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ματαίως ἐνόμισεν ὅτι αὐτὴ ἐξύπνησε καὶ συνεστάλη διπισθεν τοῦ καραπέ. Τέλος ἡ γέρθη, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἡμιανοικτὸν ἔξωφύλλον ἐξέθετε τὴν Ισαβέλλαν εἰς τὴν νυκτερινὴν ὑγρασίαν τὸ ἔκλεισσε μὲ προσοχήν.

· Εἴνυοςτε, Κυρία, ὅτι δὲν ἡμην εἰς τὸν οἰκίσκον

ὅθεν ἄμα ἐκλείσθη τὸ ἔξωφυλλον, δὲν ἡδυνήθην πλέον κατ' οὐδένα τρόπον νὰ ἴδω τὶ συνέθη.

(Αχολουθεῖ.)

ALFRED DE MUSSET.

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟΝ ΣΤΕΡΕΟΣΚΟΠΙΟΝ.

« Πελμορφος σάτυρα. »

A'.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

« Πλειστοὶ λοιπόν, κοινωνία, ν' ἀκούσῃς ἀσχημίας καὶ γελοῖα κακουργήματα καὶ πράξεις θεοστυγεῖς; . . . λάμβανε! ίδου ἐν τεμάχιον τῆς ιστορίας σου! . . .

Φ.ρ. Σουλιέ. (Διαβόλου ἀπομνημονεύματα.)

Προχθὲς ἐκαθήμην μόνος ἐντὸς τοῦ δωματίου μου. Εἶχον τὰ πάντα ἑτοιμάσει πρὸς γραφὴν, ἐντὸς ἑνὸς . . . τῆς διαθέσεως διόπερ, ἀντὶ νὰ γράψω, ἀφηνα τὸ βλέμμα μου νὰ πλανᾶται διὰ τοῦ παραθύρου ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ήτις, βαθυκύανος καὶ ἐλαφρῶς ρυτιδουμένη ὑπὸ βορείου πνεύματος, ἐβάδιζε διὰ τῶν μικρῶν της κυμάτων ἡσυχίας πλὴν μεγαλοπρεπῶς, ὡς γυνὴ ὥραία. ἃς μοι ἐπιτραπῇ ἡ παρομοίωσις, τριάκοντα δύω ἔως τριάκοντα πέντε ἑτῶν.

Καὶ ἐσκεπτόμην μονολογῶν.

« Ό κόστρος εἶναι ἀπέραντος· τόσοι ἄνθρωποι! . . . τόσαι γυναῖκες! . . . τόσα πράγματα! Ἐπειτα μία μεγάλη μεγάλη περιέργεια! . . . Τί πρῶτον νὰ γράψῃ τις διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς Χρυσαλλίδος, τί δεύτερον, τί θυτάτον. . . . Καὶ η θεὰ Ὑκνηρία, ήτις χασμωμένη σοῦ φίπτεται ράβδωμας ἐπὶ τοῦ σοφᾶ, ἔξαπλοῦται συγαρίζαται ἡδονικῶς, ὡς Δομνίτοις τοῦ Βυζαντίου, φίπτεται τὸ σιγάρον, ὑψοὶ τὰς χειράς της καὶ περιβάλλει τὴν κεφαλὴν, ὡσανεῖ ηθελε νὰ ρεμβάσῃ, ημικλείει τοὺς ὄφθαλμούς. . . . διπνωτεῖ. . . . »

— Καλὲ, τί μεμψιμοτέρας μονολογεῖς; εἶπε φωνῇ τις ὅπισθέν μου.

Ἐστράφη καὶ εἶδον τὸν φίλον μου Π***, ἀπὸ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ ὄποιου ἐκρεμᾶτο λευκὸν μανδήλιον, πεπληρωμένον. Ήθύρα τοῦ δωματίου μου, δὲ ης βεβαίως εἰσῆλθεν, εύρεθη πάλιν κλειστή.

— Τί; χόρτα ἡγόρασες;

Ο φίλος μου ἀγαπᾷ τὰ χόρτα, δύσον ἐγὼ μίαν θεάν. . . .

— Μάλιστα . . . πρόκειται περὶ χόρτων . . . εὔρον, εὔρον, φίλε μου.

Ταῦτα δ' εἴπων, ἀπέθετο ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ πεπληρωμένον μανδήλιον του, ὅπερ ἀφῆκεν ἦχον μεταλλικόν.

— Μήπως νυμφεύεσαι, τὸν ἡρώτησα, καὶ σοῦ ἐπρωπλήρωσαν τὴν προΐκα; Τότε καλογερασμένος, καὶ καλὰ . . . κέρδη.

Ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως, ὁ φίλος μου ἔλυσε τὸν πρῶτον τοῦ μανδήλιου δεσμὸν, ἔπειτα τὸν δεύτερον, καὶ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὰ ὅμματά μου ἐν — τί νομίζετε; — στερεοσκόπιον.

— Άξιόλογα! . . . τῷ εἶπον ἀλλο πλέον δὲν μᾶς μένει τώρα, παρὰ νὰ περιπατῶμεν γονατιστοί, νὰ φωνάζωμεν παπὰ καὶ μαμά, ν' ἀγοράσωμεν δύω κούκλας καὶ νὰ παιέωμεν ταῖς κουμπαρίτσαις. . . Μὴ χειρότερα!

— Καὶ διατὶ λέγεις ὅλα αὐτά;

— Άλλα τί θέλεις νὰ σου εἴπω, ἀφοῦ σὲ βλέπω ν' ἀγοράζῃς στερεοσκόπια;

— Πρῶτον· τὸ στερεοσκόπιον, ὅπερ βλέπεις, δὲν τὸ ἡγόρασα· ποῦ τόσα χρήματα διὰ νὰ τὸ ἀγοράσω; . . . μοῦ τὸ ἐχάρισαν. . . τίς; εἶναι ἀδύνατον νὰ σου εἴπω· δεύτερον· καὶ γομίζεις λοιπὸν ὅτι αὐτὸ τὸ στερεοσκόπιον εἶγαι ἐκ τῶν συνήθων;

— Δηλαδὴ . . . μήπως ὑπάρχουν πολλῶν εἰδῶν στερεοσκόπια;

— Δὲν γνωρίζω· τρῦτο μόνον θὰ μάθης μετ' ὀλίγον, ὅτι αὐτὸ τὸ στερεοσκόπιον δὲν ὅμοιάζει μὲν καίνα, τὰ ὄποια πωλεῖ ὁ Κ. Ποττέν.

— Άλλα τί διαβόλου στερεοσκόπιον εἶναι λοιπὸν τοῦτο;

— Διαβόλου! . . . πραγματικῶς! . . . Ο ἔγραψε Μέσμερ καὶ Ίωσήρος ὁ Βάλσαμος εὑρηκα στερεοσκόπιον· ἔρχου καὶ ίδε!

Λαβών δὲ ἀπὸ τῆς τραπέζης τὸ στερεοσκόπιον, ἔθεσεν αὐτὸ ὑπὸ τὰ βλέμματά μου — ἔως ἐδύ τίποτε παραδίξων — ἀκολούθως ἐπίσεν ἐλατήριν τι, καὶ σωλὴν ἀκουστικὸς ἐπετάχθη τούτου τὴν ἄκραν προσήρμοσεν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μου ώτος.

— Βλέπε τώρα καὶ ἀκούεις· μὴ εἶπεν ὁ φίλος μου.

— Οὔτε βλέπω, οὔτε ἀκούω τι.

— Τὸ πιστεύω· καὶ ὅμως, ἐὰν πιέσω καὶ ἐν ἄλλῳ ἐλατήριον, θὰ ίδης διὰ τῶν φακῶν τοῦ στερεοσκοπίου πολλὰ παραδίξω, καὶ, τὸ παραδίξωτερον, θ' ἀκούσης διὰ τοῦ ἀκουστικοῦ του σωλῆνος πολλὰ περιέργα.

Ο φίλος μου ἦτο σπουδαῖος ἄνθρωπος, καὶ δὲν ἡδυνάμην νὰ ὑποθέσω ὅτι ἀστεῖζεται. Η περιέργειά μου λοιπὸν ἡρχισε νὰ κεντᾶται.